

folkeskolen.dk

Fre. 23. sep. 2011 07:00

Nyhed

Folkeskole i svær konkurrence med privatskole

Af: Helle Lauritsen

Folkeskolen skal være bedre til at fortælle, hvad den byder på. Forældre opfatter ofte privatskolen som den bedste. Især på faglighed og færre tosprogede elever. Det viser en undersøgelse, som skolebestyrelsen på Vejlebroskolen i Ishøj har iværksat.

32 procent af forældrene i Vejlebroskolens distrikt i Ishøj Kommune har valgt den private Ådalens Privatskole. Det har fået skolebestyrelsen på Vejlebroskolen til at bede et analysefirma om at undersøge, hvad forældre i skoledistriktet mener om folkeskolen og privatskolen.

Privatskolen opfattes som den bedste. Bedst til det faglige, til gode karakterer, og så er der færre elever med anden etnisk og kulturel baggrund, svarer flertallet af forældrene.

Undersøgelsen kan bruges til at blive bevidst om, hvordan folkeskolen skal sælge sig selv i distriktet, for mange ved ikke, hvad den står for, lyder en af konklusionerne i undersøgelsen fra Scharling Research.

"Jeg synes ikke, at folkeskolerne i Ishøj gør nok for at promovere sig selv til familier med små børn. Vi ved ikke, hvad de har at byde på, og hvordan man for eksempel løser to-sprogs problematik og store kulturelle problemer", har en forælder skrevet i undersøgelsen.

Folkeskolen skal altså have en klarere profil, hvis den vil vinde konkurrencen.

Bedre opførsel i privatskolen

60 procent af familierne har endnu ikke skolebørn, så de har svaret ud fra tro og forventning. I syv af otte spørgsmål vinder privatskolen. Forældrene mener, at der er klare regler for adfærd og opførsel i privatskolen, et højt fagligt niveau og et godt socialt miljø. Stor forældreindflydelse og god kontakt mellem skole og hjem tæller også meget. Så er der de færre elever i klasserne og bedre standard på bygninger og faciliteter.

Folkeskolen vinder kun på et spørgsmål. Nemlig at den er "god til at tilgodese børn med specielle behov".

"Det synes vi slet ikke er retfærdigt. Men det er altså, hvad man tror", siger næstformand i skolebestyrelsen på Vejlebroskolen Erling Böttcher.

Han fortæller, at skolebestyrelsen i den nærmeste tid vil tage kontakt med børne- og undervisningspolitikere i kommunen for at drøfte rapportens konklusioner nærmere.

Blandt de forældre, der overvejer at vælge en privatskole, betyder det meget, at de kan samarbejde med andre forældre, der ligner dem selv. I denne gruppe er der også flere, der bor i ejerbolig.

I det hele taget viser undersøgelsen, at det som udgangspunkt er en holdning, der ligger bag et skolevalg. Dem, der vil vælge folkeskolen, taler om "en skole for alle", og at det er en samfundsmæssig og social pligt at vælge folkeskolen frem for en privat skole. De mener, at det øger børnenes sociale kompetencer og er vigtigt, at man lærer at omgås mennesker med forskellige baggrunde.

Økonomien spiller også ind i forældrenes beslutning.

Folkeskolen bør åbne op

"Skal man udpege et enkelt budskab, som kan omvende flest skeptikere til at vælge folkeskolen, så er det karaktergennemsnit. Om man kan lide det eller ej, så har privatskolevælgerne et stort fokus her. Det vil sige, at privatskolen skal matches og helst slås, hvad angår karakterer", siger Erling Böttcher.

I undersøgelsens konklusioner står, at det er vigtigt at gøre gældende, at folkeskolen faktisk har høje faglige ambitioner, dygtige lærere, mulighed for særlige tilbud som kun en stor skole kan have det, undervisningsdifferentiering med mere. Altså at folkeskolen skal være bedre til at fortælle, hvad den kan. For i undersøgelsen er der mange forældre, der udtrykker usikkerhed om deres viden om de to skoleformer.

"Ud over at fremstille skriftligt informationsmateriale bør man muligvis også overveje at åbne folkeskolen op på forskellig vis, så forældrene ved selvsyn kan få øjnene op for, hvad folkeskolen kan tilbyde, og hvad den står for", står der i konklusionerne.

Forældrene er også blevet spurgt, om de kunne ønske sig en bestemt profil på folkeskolen. Her svarer et flertal "idræt" tæt fulgt af "kreativitet".

Læs Erling Böttchers artikel om undersøgelsen via [link til højre](#)

Ekstra

- [artikel om distriktsundersøgelse](#)

22.09.2011

Alarmopkald til folkeskole

Flere og flere vælger distriktsskolen fra og vælger den lokale privatskole. Og den tendens bliver forstærket i de kommende år. Hvis altså ikke den lokale folkeskole kan tage kampen op. Sådan lyder budskabet i en ny undersøgelse af forældres valg i et skoledistrikt i Ishøj.

*Af Erling Böttcher
næstformand
Vejlebroskolens skolebestyrelse*

Vejlebroskolen i Ishøj er ikke så populær som den burde være. Det mener en enig skole og skolebestyrelse. Over de seneste 10 år har man kunnet iagttage en bekymrende udvikling, hvor forældre i et af byens skoledistrikter med mange villaer og parcelhuse, i stigende grad har fravalgt den lokale folkeskole. I skoledistriktet er privatskoleandelen nu oppe på 32,1 pct., hvilket er langt højere end i kommunen som sådan. Her ligger Ishøj med 15,7 pct. kun lidt højere end landsgennemsnittet på ca. 13 pct. Forældrene har - i hvert fald i forhold til geografisk nærhed - et ret frit valg mellem de to skoleformer. Privatskolen ligger nemlig placeret centralt i netop Vejlebroskolens distrikt. Men hvad skal en folkeskole egentlig gøre, hvis den gerne vil tiltrække flere af distriktets børn? Hvad betyder noget i forhold til at nogle vælger folkeskolen? Og hvilke faktorer gør at forældrene vælger privatskole? Det kan der være mange gisninger om. I skolebestyrelsen blev det vedtaget at skaffe sig en mere præcis viden om skolevalget.

Første undersøgelse af sin art

Vi kiggede os omkring for at se om andre havde gjort noget tilsvarende, for der var ingen grund til at ofre penge på noget der allerede var gjort. Men vi kunne ikke finde noget. Så vidt vi ved, er det derfor første gang i landet at man på en skole forsøger at dykke så langt ned i de enkelte faktorer for skolevalget. Undersøgelsen skulle afsløre præcis viden. Med den bagtanke at blive mere konkurrencedygtig i tiltrækning af forældre og elever i eget skoledistrikt.

Til formålet blev hyret firmaet Scharling research i Roskilde. På skolebestyrelsens oplæg blev der udarbejdet et omfattende spørgeskema.

Målgruppen var forældre med børn som i de kommende 5 år skal starte i skole.

Godt og vel halvdelen af målgruppen besvarede spørgsmålene.

Hvad viser undersøgelsen så?

Alarmopkald til skolen

Undersøgelsen er et alarmopkald – til skolen og til Ishøj Kommune. Firmaet bag undersøgelsen vurderer at privatskolen i de kommende år står til et stigende antal elever, og folkeskolen til at faldende antal elever.

"Der er således ingen tvivl om at folkeskolen står i en alvorlig konkurrencesituation over for privatskoleformen," hedder det i konklusionerne.

Undersøgelsen kan bruges som en selvansøgelse til folkeskolen om behovet for en særlig indsats for at forbedre skolen på netop de forældrekriterier, hvor privatskolen opfattes bedst.

Undersøgelsen kan også bruges til at blive bevidst om hvor meget mere og hvordan folkeskolen skal sælge sig selv over for forældrene i skoledistriktet.

"Der er tydeligvis behov for en plan for hvordan folkeskolen skal fremstille sig selv og hvad den står for," hedder det i rapporten.

Langtidsperspektiv

Det vil tage lang tid at vende udviklingen. Der er ikke de store skarer at flytte rundt på. Hele 62,4 pct. siger at de allerede har bestemt sig, og stort set resten er allerede gået i gang med at overveje.

Af de 62,4 pct som har bestemt sig, er det cirka halvdelen som har bestemt sig for distriktets folkeskole og cirka halvdelen som har bestemt sig for distriktets privatskole.

De som allerede har større søskende i privatskole lægger vægt på at børnene kommer på samme skole.

Andre grunde til at udviklingen ikke vendes hurtigt er privatskolens gode beliggenhed i skoledistriktet og vennernes valg af skole.

En anden klar tendens er at penge spiller en rolle: De rigere ejerboligghavere, som der er mange af i distriktet, vælger i højere grad privatskolen, mens lejerne i højere grad forventer at vælge folkeskolen.

Karakterer-karakterer

Skal man udpege et enkelt budskab, som kan omvende flest skeptikere til at vælge folkeskolen, så er det karaktergennemsnit. Om man kan lide det eller ej, så har privatskolevælgerne et stort fokus her.

Det vil sige at privatskolen skal matches, og helst slås, hvad angår karakterer.

Ingen skal kunne sige at børnene får et bedre grundlag på privatskole – det vil være det som flytter flest til folkeskolen. Man kan nok ikke forhindre at nogle altid vil mene at privatskole er bedre. Men de skal ikke have noget faktisk grundlag for at sige det.

Så enkel, og så svær er denne opgave.

Privatskoleforældrene argumenterer som punkt nummer 1 med højere faglighed, herunder højere karakterer, højere ambitioner, ro og disciplin, mindre klasser. Som punkt nummer 2 står at der er en lavere andel af børn med anden etnisk/kulturel baggrund.

Det skal her medtages at Ishøj er den kommune i landet med flest indvandrede medborgere. I det samlede skolevæsen har cirka 50 procent anden baggrund. På kommunens fem folkeskoler er det dog ulige fordelt, og svinger mellem 35 procent og over 70 procent, med ca. 50 pct. og stigende tendens på Vejlebroskolen. Rapporten lægger vægt på at folkeskolen bliver langt bedre til konkret at fortælle om hvordan den tackler dette forhold.

Endelig vægter privatskolevælgerne at der er en direkte forældreindflydelse i skolen. Undersøgelsen fortæller at en sikker skolevej og skolens evne til at stoppe drillerier/mobning er de to emner som privatskolevælgerne lægger *mindre* vægt på end folkeskolevælgerne.

Slået på troen

Den store gruppe på 60 pct. af svarfamilierne har endnu ikke skolebørn, og deres svar er således ikke baseret på en konkret erfaring, men på tro og forventning.

Det er nok her mest tydeligt at folkeskolen skal have en klarere profil.

Forældrene blev direkte spurgt hvilken skole, de tror, er bedst på 8 konkrete områder. Uheldigvis vinder privatskolen 7 ud af 8 gange.

Privatskolen vinder på

Klare regler for adfærd og opførsel , Stor forældreindflydelse, Færre elever pr. klasse, God kontakt mellem skole og hjem, Et godt socialt miljø og minimal mobning, Fagligt niveau, Bygningernes og faciliteternes standard.

Folkeskolen vinder kun 1 gang; nemlig på at den er " God til at tilgodese børn med specielle behov".

Det synes vi slet ikke er retfærdigt.

Men det er altså hvad man tror.

Principielt tilhængere

Lidt trøst er der dog at hente blandt dem som faktisk allerede har lagt sig fast på privatskolen. 32 pct af dem erklærer sig dog enige i at de "principielt er tilhængere af folkeskolen frem for privatskolen". De må være de mest nærliggende til at overbevise om at lade handling følge deres principielle udgangspunkt. Endelig har skolen i flere år drøftet om man skulle være profilskole, og forældrene blev derfor også spurgt om man mener det vil have betydning for skolevalget, hvis skolen har en bestemt profil?

Det store flertal på hele 61,7 pct. tillægger det en betydning for skolevalget hvis der var ekstra vægt på en bestemt profil, heraf mener 26,2 pct at det ville have stor betydning.

24,8 pct. mener ringe eller ingen betydning.

Noget andet er så hvilken bestemt profil? Her har undersøgelsen form som uforpligtende meningsmåling – flest peger på idræt og sundhed, og dernæst på det kreative. Skolen ligger placeret klods op ad et stort idræts- og fritidscenter, og på samme matrikel som kommunens kultur- og musikskole.

Hvad nu?

Vi må nu håbe at politikere og forvaltning i kommunen vil læse undersøgelsen med lige så stor interesse som vi har læst den i skolebestyrelsen, hvor vi allerede har drøftet den to gange.

Ifølge den seneste kvalitetsrapport for kommunens skolevæsen er

"Målet er at hver skole med udgangspunkt i en fælles vision for skolevæsenet beskriver sine veje til virkeliggørelse af denne vision med henblik på at gøre skolen målbart attraktiv for en voksende andel af distriktets forældre og elever."

I skolebestyrelsen vil vi derfor tage kontakt med børne- og undervisningspolitikere for at drøfte rapportens konklusioner nærmere i kommende tid.

Målet må være at finde ud af hvilke handlinger som kan følge op på undersøgelsen.